OKRESNÁ PROKURATÚRA LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
Tomášikova 5, 031 80 Liptovský Mikuláš 1

Číslo: 2 Pv 361/20/5505-21 Liptovský Mikuláš 21.06.2021
EEČ: 2-39-519-2021

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: sprenevera podľa § 213 odsek 1, odsek 2 písmeno c Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: sprenevera podľa § 213 odsek 1, odsek 2 písmeno c Trestného zákona
  štádium: dokonaný trestný čin
  forma trestnej súčinnosti: jeden páchateľ vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v bližšie nezistený deň, najneskôr však koncom mesiaca august 2019 potom, ako mu ako starostovi obce XXXXX, IČO: XXXXX, XXXXX XXXXX, okres XXXXX boli odovzdané vtedajšou zamestnankyňou obce XXXXX, nar. XXXXX, trvalo bytom XXXXX XXXXX1, okres XXXXX peňažné prostriedky vo výške 1.200,- eur, ako nezaúčtovaný zisk z Veľkonočného bálu organizovaného obcou dňa 20. 04. 2019, si tieto ponechal a uschoval na predbežne bližšie nezistenom mieste, pričom obci ich neodovzdal ani ako na opakované výzvy hlavnej kontrolórky obce, tak poslancov obecného zastupiteľstva obce, čím svojím konaním spôsobil obci XXXXX škodu vo výške 1.200,- eur,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ PZ, Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania v Ružomberku uznesením zo dňa 14. 10. 2020, sp. zn. ORP-XXXXX/VYS-RK-2020, podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie pre jeho spáchanie XXXXX. Vo veci následne vykonal relatívne široké dokazovanie, keď ku skutku okrem obvineného a súdom ustanoveného opatrovníka poškodeného – obce XXXXX, vypočul svedkov XXXXX, XXXXX, XXXXX, Evu Halčinovú, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a pre potreby trestného konania obstaral a do vyšetrovacieho spisu založil relevantné listinné podklady. Na základe vykonaného dokazovania potom skrátené vyšetrovanie skončil a prokurátorovi predložil návrh na podanie obžaloby.

Podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona prečinu sprenevery sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu malú a čin spácha ako osoba, ktorá má osobitne uloženú povinnosť chrániť záujmy poškodeného, alebo ako správca konkurznej podstaty.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) priestupku proti majetku sa dopustí ten, kto úmyselne spôsobí škodu na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom alebo zničením alebo poškodením veci z takého majetku, alebo sa o takéto konanie pokúsi.

Z predloženého vyšetrovacieho spisu dodatočne vyplynulo, že vykonaným skráteným vyšetrovaním nebolo obvinenému preukázané kumulatívne naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu, pre spáchanie ktorého bolo proti nemu trestné stíhanie vedené. Z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že organizovanie veľkonočného bálu má v obci XXXXX, okres XXXXX dlhoročnú tradíciu. Až do apríla 2019 sa obci s otáznou zákonnosťou ňou volených postupov, darilo výdavky spojené s organizovaním veľkonočného bálu vykrývať príjmami z predmetnej akcie bez toho, aby obci zostával zaúčtovateľný zisk. Obdobne aj veľkonočný bál, ktorý obec organizovala už počas výkonu mandátu obvineného, ako starostu obce, bol plánovaný tak, aby negeneroval na strane obce zisk. Ten obci fakticky vznikol neplánovane, keď osoba oslovená obcou za účelom zabezpečenia hudobnej produkcie na podujatí ponuku najprv prijala, nakoniec však svoju účasť pre náhle zhoršenie zdravotného stavu odriekla. Obci v tejto súvislosti tak neplánovane vznikol zisk vo výške 1.200,- eur s tým, že od vyúčtovania do bližšie nezisteného dňa mesiaca august 2019 tento mala v úschove vtedajšia zamestnankyňa obce, svedkyňa XXXXX. Nakoľko nevedela, ako s ním naložiť, situáciu sa opakovane pokúšala riešiť ako so starostom obce, tak s inými zamestnancami obce, avšak neúspešne. Keďže neskôr sa rozhodla pracovný pomer s obcou skončiť, peňažné prostriedky vo výške 1.200,- eur odovzdala v závere mesiaca august 2019 obvinenému, ako starostovi obce. Ten ich následne podľa vlastných tvrdení prechovával v priestoroch kancelárie starostu obce, pričom raz na zasadnutí obecného zastupiteľstva deklaroval, že ich má odložené v mieste svojho trvalého pobytu. Na opakované naliehanie ako hlavnej kontrolórky obce, tak poslancov

obecného zastupiteľstva najprv nereagoval s tým, že peňažné prostriedky obci odovzdal a umožnil tak ich dodatočné zaúčtovanie až dňa 14. 05. 2020. Nikdy však nepoprel, že by bol býval peňažnú hotovosť vo výške 1.200,- eur od svedkyne XXXXX prevzal, pričom o tom, že ich má v dispozícii najmenej od augusta 2019 mali vedomosť ako zamestnanci obce, tak poslanci obecného zastupiteľstva.

Vo svetle vyššie uvádzaného, s odkazom na obsah úpravy § 213 Trestného zákona, s prihliadnutím v intenciách § 2 ods. 10 Trestného poriadku na všetky ďalšie relevantné skutočnosti, dospel som k záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo obvinenému preukázané kumulatívne naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty nielen prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, ale ani žiadneho iného trestného činu, ktorého skutková podstata je uvádzaná v osobitnej časti trestného zákona. Nepreukaznými, a to aj napriek relatívne širokému výkonu dokazovania, ostali v časti objektívna stránka skutkovej podstaty prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, tak subjektívna stránka skutkovej podstaty úmyselného trestného činu vo všeobecnosti. Skutková podstata každého trestného činu, trestný čin sprenevery podľa § 213 Trestného zákona pritom nevynímajúc, pozostáva pravidelne zo štyroch obligatórnych znakov s tým, že absencia ktoréhokoľvek z nich má za následok, že v tej, ktorej trestnej veci nie je možné hovoriť o trestnom čine. Obligatórne alebo tzv. základné znaky skutkovej podstaty všetkých trestných činov sú objekt (záujem chránený trestným zákonom/predmet útoku páchateľa), objektívna stránka, pravidelne pozostávajúca z konania (protiprávneho) páchateľa, ním vyvolaného negatívneho následku na živote, zdraví, majetku alebo iných právach a právom chránených záujmoch obete trestného činu a príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nimi, subjekt (trestne zodpovedný páchateľ) a subjektívna stránka v podobe zavinenia páchateľa (úmysel/ nedbanlivosť). V prípade obvineného nepochybne preukaznými a preukázateľnými sú objekt a subjekt, ako základné znaky skutkovej podstaty trestného činu, keďže konaním, či skôr nečinnosťou obvineného boli poškodené majetkové záujmy obce XXXXX a súčasne v osobe starostu obce ide o trestne zodpovednú fyzickú osobu. Problematickými v zmysle osobitostí prípadu, javia sa byť objektívna stránka v časti konania páchateľa a existencie príčinnej súvislosti medzi ním a negatívnym následkom na majetku obce, ako aj subjektívna stránka vo forme úmyselného zavinenia vyžadovaného obsahom úpravy § 213 Trestného zákona. Čo sa objektívnej stránky, ako zákonného znaku skutkovej podstaty každého trestného činu týka, je potrebné uviesť, že znenie § 213 Trestného zákona vyžaduje, aby páchateľovi trestného činu sprenevery bolo v zákonom požadovanom rozsahu preukázané prisvojenie si cudzej veci, ktorá mu bola zverená. V zmysle ako aplikačnej praxe, tak ustálenej judikatúry ide o konanie, pri ktorom si páchateľ prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, s ktorou následne nakladá ako s vlastnou. Za takéto konanie pritom nie je možné označiť správanie sa páchateľa, ktorý síce disponuje cudzou vecou, ktorá mu bola zverená, avšak jej existenciu, ako aj vlastníka pred nikým neutajuje, pričom mu aj v tejto súvislosti potom nie je možné ďalej preukázať existenciu úmyslu nakladať s ňou ako s vlastnou. V neprospech obvineného pritom nie je možné pričítať skutočnosť, že zamestnankyňou obce odovzdanú peňažnú hotovosť mal uschovávať nielen v priestoroch kancelárie starostu obce ale aj v mieste svojho trvalého pobytu, nakoľko predmetnú skutočnosť verbalizoval aj na jednom zo zasadnutí obecného zastupiteľstva. V neposlednom rade peňažnú hotovosť, hoci s časovým odstupom niekoľkých mesiacov, nakoľko od svedkyne XXXXX ju prevzal niekedy v závere mesiaca august 2019 a do dispozície

obce sa dostali až dňa 14. 05. 2020, obci preukázateľne odovzdal. Za takéhoto dôkazného a skutkového stavu nie je objektívne možné obvinenému konanie trestané obsahom úpravy § 213 Trestného zákona preukázať. V tejto súvislosti je tiež potrebné pripomenúť, že peňažná hotovosť sa do dispozície starostu obce, ako osoby nevykonávajúcej v mene a na účet obce úkony spojené s vedením účtovníctva dostala v súvislosti so skončením pracovného pomeru svedkyne XXXXX, ako zamestnankyne obce. Tá pritom opakovane pred orgánmi činnými v trestnom konaní deklarovala, že nemala vedomosť o tom, ako s príjmom obce z veľkonočného bálu naložiť, a to ani po konzultácii veci s inými zamestnancami obce. Nie je preto možné v neprospech starostu obce pričítať skutočnosť, že nemá relevantné vedomosti v súvislosti s účtovaním príjmov obce, nakoľko týmito má disponovať iná fyzická osoba, ktorú za týmto účelom obec zamestnáva.

Skutočná škoda, ako negatívny následok konania obvineného na majetku obce je pritom predstavovaná sumou úrokov, ktoré by obec mohla dosiahnuť v období od záveru augusta 2019 do 14. 05. 2020, kým istinu vo výške 1.200,- eur u seba držal starosta obce. Ide však o sekundárny negatívny následok, ktorý trestné právo pravidelne nerieši. Vzhľadom na prokurátorom prijatý záver je potom na mieste vysloviť, že vo vzťahu k istine vo výške 1.200,- eur nie je možné v konaní obvineného a negatívnom následku na majetku obce vzhliadnuť príčinnú súvislosť v rozsahu a zmysle trestného práva hmotného. Obci totiž škoda vo výške 1.200,- eur reálne nevznikla, nakoľko hoci dodatočne, nakoniec bola peňažná hotovosť starostom obce obci aj odovzdaná a zaúčtovaná. Titulom možného zhodnotenia majetku obce sankčným úročením peňažných prostriedkov (úrok z omeškania) obci vznikla škoda vyčíslená súdom ustanoveným opatrovníkom poškodeného vo výške 42,08 eur. Takáto výška škody je pritom podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona sama o sebe nepostačujúcou pre vedenie trestného stíhania proti obvinenému. Rovnako nepreukaznou vo veci zostáva aj subjektívna stránka, ako ďalší zákonný znak skutkovej podstaty každého trestného činu. Tá v prípade prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona má podobu úmyselného zavinenia v zmysle § 15 Trestného zákona. V princípe sa teda páchateľ cudzej veci, ktorá mu bola zverená, tejto zmocňuje s úmyslom ďalej s ňou nakladať ako s vlastnou. Túto skutočnosť sa pritom rovnako XXXXX nepodarilo v zákonom požadovanom rozsahu preukázať. Predmetný záver potom bráni orgánom činným v trestnom konaní prípadne rozhodnúť v intenciách § 214 ods. 1 Trestného poriadku, v spojení so znením § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch, nakoľko priestupkové právo výnimočne, s odkazom na obsah úpravy § 3 zákona o priestupkoch, pri priestupku proti občianskemu spolunažívaniu vyžaduje rovnako úmyselné zavinenie. Aj keby prokurátor pripustil úvahy o tom, že vo vzťahu k súdom ustanoveným opatrovníkom vyčíslenej sekundárnej škode vo výške 42,08 eur by mohlo ísť na strane obvineného o konanie prípadne kryté nepriamym úmyslom podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, v rámci jeho objektívnej stránky absentuje spôsob jeho realizácie popisovaný aplikačnou praxou a ustálenou súdnou judikatúrou v súvislosti s páchaním sprenevery, a to či už v trestnoprávnom alebo priestupkovo-právnom ponímaní.

S prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti prípadu je pritom možné a potrebné v predmetnej veci dospieť k záveru, že obvinený síce konal spôsobom vykazujúcim znaky protiprávnosti, však v súvislosti s objektívnou stránkou a subjektívnou stránkou trestného činu sprenevery podľa § 213 Trestného zákona

súčasne nie v rozsahu tieto napĺňajúcom. V konaní, respektíve nečinnosti XXXXX je tak možné vzhliadať nedbanlivostné zavinenie v zmysle § 16 Trestného zákona, ktoré samo o sebe vylučuje možnosť vyvodzovania trestnoprávnej zodpovednosti starostu obce v súvislosti s trestným činom sprenevery podľa § 213 Trestného zákona s tým, že pristupujúcou ďalšou prekážkou v tomto smere je aj nepreukaznosť a nepreukázateľnosť konania páchateľa v rozsahu popisovanom znením § 213 Trestného zákona. Ako už pritom bolo opakovane spomenuté, absencia ktoréhokoľvek zo zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu má za následok nemožnosť nielen vyvodzovať trestnoprávnu zodpovednosť vo vzťahu k osobe páchateľa skutku, ale je tiež prekážkou dôvodnosti vedenia trestného konania ako takého. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania obvineného podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku pritom nie je zákonnou prekážkou preto, aby si obec nárok na náhradu skutkom spôsobenej škody vo výške 42,08 eur v prípade, že túto starosta obce neuhradí dobrovoľne, uplatňovala cestou príslušného štátneho orgánu.

Na základe všetkých vyššie uvádzaných skutočností som preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Peter Volkovics
prokurátor